

308497

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

చెన్నపట్టణము 1915 సం. జూలై 16 వ తేది బుధవారము

No 66

సంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుక్ల చతుర్థి.

నందిక ౬౬

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

హృదయమున విరచితములగు పద్యములు పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టింది? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులస్థితి మొదట నెట్లుండె? కులభేదములేలకలిగె? భర్తయు లేవ్వడెట్లు మార్పునొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. పరమేశ్వరచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రమొందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్యనిర్ణయము ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. శ్రీశివుల సులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిందు క్యాళిలో బండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అయ్యి రైలుపతి 5-0-0 కర్వులు కేటే. కలయుచారి చిరనామాక వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి కేంద్రాద్విత్య, తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ లైబ్రరరీ, కడప

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు తోపియును నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేమేభాగములు యేమేపనులుచేయునో అని చెప్పి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరింగు యాచుంశముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా గుఱాతగాలలో, యూరోపియన్ వొకడల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వ మెండువారివద్దకుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. జూన్ 1వ తారీఖున క్లాసు ప్రారంభ మైనది. జూన్ 16 వ 20వ తేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకవోలు నొంకగలదు ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు

గ్యాలీ లిండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

ముకుందబంధమును వ్యాధులలో

“యుటెరోనల్”

లేక శ్రీలయోగ్య ప్రాణమితియును ఉపయోగించుడు.

దీనివలన ముక్కుమయమున సరిగ మయలగాకుండుట గాని, ఎక్కువ యగుట గాని అసలే గాకుండుటగాని శాస్త్రితో చేరయిండుటగాని, చక్కగ నయమగున. శ్రీలయోగ్య సామాన్యముగ బలము నిచ్చుటకుగాని, గర్భాశయ సుబంధమును వ్యాధుల నాటక పనుటకుగాని “యుటెరోనల్” ప్రామాణ్యము కపించు చున్నది.

సీసా 1-కి రు. 2-4-0.

యుటెరోనల్ కెమికల్ కంపెనీ,
2, లోయర్ చిత్తూరురోడ్, కలకత్తా

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పొడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈటలు, చిచ్చుటలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టీక 1-కి అ. 0 5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారవోలును.

24 కట్టలుల పెట్టె 1-కి అ. 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలు ను.వడకలెండ్ల ఈ ముంజులును,

దోమలును, పుస్తాపేటిలను చీమలబుట్టుండి కాపాడును.

ప్లేట్, ట్రైఫాయిడ్ మలేరియాలోగములు రాకుండు కాటోలు నన్ను

కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేకనివిషమైన

మండనేరదు. అనేకవస్తు వ్రుదర్శనములయందు ఆనేకబంగారు

కలశములను గొప్ప బహుమానములను బొందినవి అవిమి అందు

పంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారుచేయబడినది.

సాలు ఏజెంట్లు :—

టి. హర అండుకో,

16 వై సాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మనుష్యులకు వ్యవసాయము.

దోమలు, నల్లులు, చిచ్చు

టలు, చీమలు, ఈగలు ము

న్నగు పురుగుల బాధలనుండి

తొలగింపబడుదు.

ప్రపంచప్రసిద్ధివడిన జపాను

వారిచే తయారుచేయబడినది

నూరి.

విషజ్వరములకు, కిలరాకు, సంధికి, బాలింత కోగములకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కిస్తూరి యొకయోగ్యమైన ముదని సర్వోత్తమేలియన్నది. కాని, కిస్తూరి బుగారమున కన్న ప్రాయుగుబుచేతను, నవరస సమయములందు దొంకుట దుస్తము మా దీపాయంతరి కిస్తూరి యంతర బుగారము జీవియును కేర్పబడవు. ఇంత వరకు మా శాస్త్రముగి కొనినవారల కీవిషము తెలియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలిగి కిస్తూరిని గొని మోసపోవు. కులం 1-కి రూ. 30-0-0.

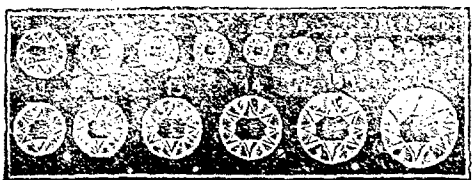
అమృతాంజనము డిప్, చెన్నపురి.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

మరాఠ్పూర్ గురులు, మదరాసు ఈస్టు.

సంత వివాహము:— “ఉమ్మిడియార్”

ఇ ముక్తాద కిమవచ్చిట్టి ఇతరమోసాన్ని బర్మానైజులను లెగుమనలుల ఇరుటేషన్ కెంపు లున్ని వైప్రాంతములు వగైరా కనులములున్ను బేషకాసు ఆణానాములున్ను బుగారు వగలు న్ను మైరాన్సు, నగలున్ను కావలసినవారు మా కాటలాగులను సాష్టించుకొని ధరిలను తెలుసుకొని మారు అర్హుల పంపుమరని ప్రార్థించుచున్నాము.

ప్రపంచచరిత్ర.

ఇదిగల రెండు సంచికలు విలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ భాషలో లిగినది. అది కథలవలె వర్ణిత మగుచు. చందాపద్ధతి సాహస్యరమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 పంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజీతో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచేత ముందుగ స్వీకరింపబడును. గలమువాన:— డా. హాసన్స్ త్రునుగావు, ఎం. ఏ. రింగ్విక్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మంచితరుణము

త్వరపడు! త్వరపడు!! రిక స నత్పరాది సంది తయారైవది. 1-0-0 పుస్తకములు బయ్య ప్రచరమునకు ప్రతి యాలస్యముచేయ

మొదలవారు రాజ్యము.

[ఒక ఆంధ్రుని ప్రాయశ్చిత్యము.]

ఆంధ్రులు గమనింపవలసిన విషయము లో నొకటి ఇంట్లో నీ క్రింద వ్రాయవలసివచ్చినది.

ఈ త్రిత సర్వమును దత్తమునకు ఇచ్చున నాగకత నేర్చుకొని పాఠశాల, మొదలవారు రాజ్యమునకు పంపించున నామిని చించి మహావ్రతుని పెదకుచ్చున.

ఈ సంతకపు మొదలవారు సలవులగా మొదలవారు రాజ్యమునందలి రెండు మామ గ్రామములు మాయ భాగ్యములభించి కొన్ని విషయములు మాధ్యమీ నాకర్షించినవి.

మొదలవారు

ఈ గ్రామమున నీ ఎల్లండు ఆన పేరు కలదు. కొంతకాలమునకు గ్రామము మేయరేట్ పెట్టి దా 'యూరియేట్' పేరుతో వర్తమానము చేయించెడిదిగాని యిటీ కల దానిని 'సింగరేణి'కావించిన 'అను'పేరుగా మార్చివేయవలసివచ్చినది. ఈ గ్రామమున కిదిగిరి (కెన్సన్) దివ్యమెండువారి చిక్కులు శాస్త్రమును కష్టములు లేవు. తక్కిన విషయములను దిగ్విజయరాజ్యము నందుకలనే సౌఖ్యకరముగ నుండును.

ఆ గ్రామములో శ్రీమత మామూల గుడర్తనదాను గారను నొకభూమిగ్రామిని కలదు. ఆయన బ్రహ్మచర్యమునకు సంకల్పించి సంవత్సర దీక్షగా జరుపుచున్నాడు. పగలును రాత్రియు కచ్చు లైలుబండ్లయంద దిగువ్రతగాడినటు సుత్రము చేరుకొనున కష్టములను మాయమయిందెదరు. ఒక ప్రయాణికులేకాదు. ఆ గ్రామమునందలి కాంతునకుగూడ నాశ్రయము నందే విడుదల చేయించుకొని రాత్రిబండ్లు కుటుంబము లయందలి యాహా, గోపాలమును శ్రీ గాకటాక్ష వీక్షణపరం పరచే దిగములకును పుచ్చుచు. వారు సంతకన దీక్షయే జట్టివారు. వారిలో చెప్పుమంది ఆంధ్రులను చెప్పకొను ఆటలు. కాలిని ఆ ధీను కందలి యుద్యోగులు. 'మేత'గరిల్లపోయిన 'మేక' పిల్ల'యని శ్రీ వాసుడు చెప్పిపట్టుగా తిండి విషయమున 'శ్రీరామచంద్రమూర్తి' కృతయనియు ఏమైన నీయవలసినపుడు 'విగ్రహ'రాధనము ఎకకరచే చేయరాదనియు చెప్పించుటలైన నేమి గవ్య భర్త కాకుండ దినముల గడుపుచున్నాడు. గ్రామములో హోటల్లుకలవు. కాని మనవైపు వానివలెనే సౌఖ్య దానుకములుగ మాత్రముండవు.

శ్రీ గుడర్తన దానుగా వీరకార మన్నదానము చేయుట మిగుల గొనియాడబడదగిన పనియేగాని, మంచి చెడ్డలు తెలియజేసిన మాట విడచిన ను ప్రత్యక్షముగ నుభయంకరులచే భూలోక నరకపాథలనుభవించు, పథ్య పానాదలకు సుత్రమే శత్రువుగాని వీటలు పెట్టికొని కూర్చుండియున్న నిలిరాహులకు బాణదోలక యువేషించుటయే కాక వారికి పథ్యములను సుత్రము మిగుల 'విచారకరమైన సంగతి అట్టి దురాచారలకు నైతికమతము చేయుచుట శ్రీ దానుగారి సామర్థ్యము చాలుచున్నది. ఇప్పుడు మాత్రము యువచార ముపకారము గాక దుర్మార్గము చేస్తున్నది. ఇది మనకు కష్టము శ్రీ దానుగారు మాత్రము మిక్కిలి దయావల్ల మృదయులు. కలభేదము తెన్నువండ్ల కన్న దానుచేయుచున్నాడు. కాలి యీ అధీనుద్యోగులకుంటి సంపన్నుల కన్న దానుమొనవో మెరమెచ్చుల దానును 'గోక'మోనెడలేమోయి ఇందుక సందియము కలుగుచున్నది. ఆయనద్యోగము లొకంకేకాడ. వ్యవసారము కంఠంపెట్టుకొనియున్నాడు. ఇటీవలే విండు చేయుటయు జట్టియేగాని 'వెదక'తయినే వచ్చుటకు దారికాదు. శ్రీ దానుగారికి భవంతుల ద్వైతమున దోడు పడుకాదు!

మొదలవారు

ఈ ప్రేమను మేము తెల్ల వారు గాము న మామూలములకు దిగితిమి ఆంధ్రుల దిట్టముగ వ్యము కురుమునుండె. ఇదిగోమొదలవారు కిట్టెట్టుకములు చేయు దిగ్విజయమునకు ముగిసిపోయి నీవిషయము తెలుసనియోదీక్షింపబడి టిట్టెట్టు సమర్పించు చున్నామి. మేమాయానికి నేనరిగి ఎటుగము. నాధాధికార మావ త్వే పోలినున్నా

గను లిరువురువచ్చి మేమొక విషయముగ బ్రతిమాలుకొనినను విశక ఆవోటుడిచిగ్రామములోనికివెళ్లుడని నిర్ణయపడింది. వానలో ఎలా పొమ్మన్నారని మాలో గొండలకుగ గా మేము మిమ్మునురమ్మన్నామా వానకురియన్నామా, పొండి పొండి అని తుదకు వారి యుద్యోగిలను చేతి వింగిగి జూపించుకున్నాము కలుగునంతటి కేకలు చేసి. వారిలో వాదప్రతివాదములు లాభము లేదని యెరిగి, ప్రేమకోమాప్తగు గారిలో మంచిచేసికొందుమని తానికెబోయి నూడగా 'అంతా రామయం' అనుటలు తలచిపెట్టిన చోటనెల్ల పోలీసు భటులు తెన్ను మజ్జియెన్నుకు కనబడ్డరె. ఇంక సహాయ సాహభూతులమాట నిరాశ చేసికొని గొడుగులు తెచ్చి పీఠిక బడితిమి.

మేమూ ప్రకాశించుకు నూరము నడచుపుటికి కస్తం ఆఫీ సరుగా కొలువుకొంటుము ఎదుటికి బోతిమి. వానలో తేడు. తగ్గలేదు శ్రీ ఆఫీసరుగారు కను ఆరుగురుగూడ గూర్చుండి బాటసారుల మాటలు సోదా మాడసాగిరి. అరుగు మింగ కాలుపెట్టిరియరు. మొట్టమొదట మూటలు లిప్పి లోపల గల గడ్డిపోములు; పుచ్చు పుల్లలలోగూడ వారికి మాపక తెప్పదు. ప్రయాణికుల ఆనంద ఆ సమయమునందు జూచిన మామను ఆనుభవించిన ఆ బాటసారులకును తెలియవలయునే గాని, ఆ యుద్యోగిగలగునని అన్నదచట లేని మా చగు వరులకుగా తెలియదు.

అది యటుండ నిండు. రెడజాల కొల్లాయ గుడ్డపై ఆటలా పన్ను నిధించిన ఆ ఆర్థరాత్రియును ప్రయాణికుల తెనతో చెప్పకొనెద? సాక్ష్యమెంత? మిగిల మిక్కిలి రసీనులో పొందసాగిభావ. అంతయు ఆ భావలోనే మనకద్ద వనాలుచేసిన మొత్తము 'సీదు'లో ఎట్లుగా వ్రాయ బడునో ఆభావ వాని మావంటివానికి దురవగామాము

ఈ దురకస్థుల లైలుకి గ్రామములోనికి బోవువారు గ్రామములోనుండి లైలునకు వచ్చువారును గూడ బొంద వలసిన వారలే.

మనగన్న మెంటులో బండ్లకు మెట్లు కద్ద నీయవలసిన పన్నులకును ప్రతివాదికిని తెలియును. ఆదేశములో నీకస్తం పన్ను నిధించువారికి దప్ప నితరులకు సాధారణజనలకు తెలియదు.

గ్రామమునందు హోటల్లులేవు. మార్కెట్లోనున్నా, సాధారణ సుకాణములు ఎక్కడగలవు. బాటసారులు కండుకొనితిరుటకు వియ్యము వస్త్రాలు కొండలు ధర్మాత్మ లిచ్చెదరట.

ఆ గ్రామమునందొక ధర్మాత్మ రాలు శ్రీమతి గూడ వరమ్మ గారు సంవత్సరము పాటు నిరుత్సాహము చేయుకట్టు సంకల్పించి జరుపుచున్నాడు.

ఈమధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ మందు గొండిలు బాలురు పాటిపోయిపట్టు కదియన్నాము. అట్టివిద్యార్థులు హోటలు భర్తలు అప్పుకుగవారు నైజాము గాజ్యములోని యిట్టి ధర్మకళలలో గాలముగడుపుచుండునని తోచుచున్నది. ఒరుగుల్లు సత్రములో బాట్లు మోస్తూలో నూర్లవైకో పడితువెల్లి అపజయమును బొందిన బ్రాహ్మణవిద్యార్థియొక్క యును మహాక విద్యార్థియుగలరు.

నైజాము రాజ్యములో మరెయికవిధమైన ధర్మాత్మలు కలరట వారు కాకికి బోయెదమనువారికి లైలుకిట్టెట్టు కొని వెట్టెదరట పొత్తత, అపొత్తతవీరి నెటిగి దానములు చేసినవో వారు మదనీయులే.

నాగరికత-నైజాము రాష్ట్రములో శ్రీవిద్య కొంచె మించుమించుగా నున్న శ్రీలకుంజ జువు చెప్పింతు అను మాటయే వారి చెవులకు విపరీతముగ వివరము చున్నది. శ్రీలకు మిటింతులకు, సగ్గునులకు, నాటకమునకు దీసికొని వెట్టుట తప్పకా మెండు బడుచున్నది శ్రీలకు సంగీతము చెప్పింతుట వారికి విషయ పోయుటయే యని వారి యభిప్రాయము.

బ్రాహ్మణాలమీద తక్కినజాతుల వారికి భక్తిమెండు అక్కడ సంఘ సంస్కరణములు మాటలేను. పుస్తక భాండా గారములు లేవు. వార్తాపత్రికల వ్యాపకము తక్కువ. ముఖ్యముగా పోస్టాఫీసుల యుపయోగమే వారికితెలియకట్టున్నది. సోదాబాటర్ ఇరుకెడ మొదలైన వారి బ్రాహ్మణులు బహిరంగముగ దాగు. తద్దినమునమిం గాశాదుంపులు బచ్చి లకుర కంకాయలు, గోలగూర, సోదకాను మొదలగు అన్ని కూరలు పెట్టుదురు. ఉలి సాయలు తినరు. ఇంకొకమాట చెప్పివేటికింబిటికి ముగించెదను, మన దేశము

నుండి నైజాము రాష్ట్రము లోనికి వెళ్లుదలచుకొనిన వారి కొకటి రెండు సలహాల నిచ్చుట యావశ్యకము.

1. మంచేపు నెయ్యి వెంటనంచుకొంటు ఆకొ గ్యకరుము. అచటి నెయ్యి కలుసుగూర్చుకొంటు. మనకు త్రాకక గవ్వముగ నుండును.

2. కొండపల్లి ప్రేమను దాటినది మొదలు మరల బెడ వాడ చేయకటను ఆదేశముతెనతోను జగడము నెట్టుకొన కండుట శ్రేయస్కరము.

3. ఆదేశములో నేటి కొనినకు వారి నాడెములలో గొనటమనకు లాభకరము.

ఒరంగల్లు ప్రేమనకు ముహూర్త ముఖ్యముగా నుండును ప్రేమకోట ఆనకొనియున్నది మట్టివాడె. ఒకభాగమునలె గలిసియుండునది నానచుకొండ. ఈ తడవనీ మూడుగ్రామములయొక్కయు, మొదలవారు సికింద్ర వాదులయొక్కయు కర్తవ్యములను చతురులకు సమర్పించు కొందును.

మొత్తము మిగిల నైజాముగారి రాజ్యమున ధర్మము ఎక్కడగలదు. అన్న విక్రయమును కన్యా విక్రయమును బహు తక్కువ. గిట్టెసాములకంటె గట్టిసాము లెక్కువ. మోసము తక్కువ. యదార్థ మెక్కువ. అమానుకత్వ మెక్కువ. టక్కరితనము తక్కువ. ఏకారణమచేతనోగాని అడు బిల్లలకొఱును చునజిల్లాలు వెనకుచుండెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషన్.

స్పెషలు వర్క్సు డిపార్టుమెంటు
వాటరువర్క్సు సెక్షను.
కంట్రాక్టు ఎం 9 ఎం. 28
పోతపోసిర ఇరువగొట్టములు.
ఈక్రింది వివరింపబడిన కొలతగల సోకెటు, స్పైగాటు, పోత ఇరువగొట్టములు అతిశీఘ్రములో కావలసి యున్నవి.
1800 అడుగులు. 4 అడుగుములు.
1300 ,, 5 ,,
8100 ,, 6 ,,

మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీ సరుగారి వద్ద రు 100 ధరానతు చెల్లించి, ఆరిసీ దును జతపరచుకొనుచు తాను స్పెషలుజేయగల గొట్టముల యొక్క తూనికయును, ఆ లోహపు మదమును, మున్నగు విషయముల తెలుప గల చక్కని వివరణమును తెలియజేయుచు, తా నెప్పుడు ఆసామానుల ఒప్పగించగలిగియున్నది తెలియజేసికొనుచు, పెట్టుకొనబడు టెండర్లను 1915 సంవత్సరము జూలై నెల 5వ తేది సోమ వారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మించని కాలమువరకును మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రసి డెంటువారు తీసికొనెదరు.

మదరాసు సిటీ మ్యునిసిపల్ సరిహద్దుల లోపల వనులు ఒరుగుస్థలములకుగాని, నీటివనులు ఒరుగుచోటికి గాని, ఇతర స్థలములకుగాని సామానులను మండ్లితియిండు, స్పెషలు ఇంజనీయరువారికి తప్పిరి గలిగించగల సితితో చేర్చబక్కించుటకు సహా కాగల ధరలను తెలియపరచుకొన వలయును. సరిగాలేనిది, మంచిరకముగానిది, చెడి పోయినవియుగు గొట్టములు తోసివేయవలెను.

పెట్టుకొనబడు టెండర్ల నన్నింటినిగాని, లేక ఏకొన్ని మోడరుల నయినగాని, ఏ కారణమును జెప్పకయే తోసివేయుటకు గాని ఒకరు లేక అంత కన్న నెక్కువమంది టెండరుదారులకు యీపనిని పంచి యిచ్చుటకు గాని, కార్పొరేషను వారు స్వతంత్రమును అట్లు పెట్టుకొనుచున్నారు. ఈకంట్రాక్టులో కాలమెక్కుడును ఖర్చు మగుటచే టెండరుదారులు పైకనుపరపబడిన పైబిల్లో ఎంత మొత్తమును తీక్షణమే తామి స్పెషలుచేయ గలిగియు నునదియు తెలియపర్చు కొనవలెను. నేమియపాక్క జె. డబ్లియు. మెడలే, మదరాసు } స్పెషలు ఇంజనీయరు.
12 జూలై 1915.

దార్శన ల్పజల సంధి.

“కార్మ వాచిను” యోగమిది నావికుని

అన భవములు.

మాకేమియు తొందరలేక కాలము సులువుగా గడచుచున్నది. మేము గట్టుచేరుకొనినది ఆకా, గట్టుమీదనున్న వారికి సహాయమునకు తప్ప వేరవనిలేదు. శత్రువులభీరం గులు మనవారివై వేడిచూపి, నాభీరంగుల పొగరణచుట యు నొకానొకప్పుడు అనవరతమగుచుండును. ఇంతకుపైస సామాన్యముగా చేరువనిలేక. ఆహారపదార్థములవల్ల కాలము గట్టునకు రవాణచేయువని చిన్న ప్రీతిపడవలకు సరిపోయింది. ఈపడవలమీదనున్న వారైనను వినుగు మొగములతో తమకు తగు తమాషలేమియు లేవని చెప్పుకొనుచున్నారు. అచ్చట చుట్ట నొక్కొక గుండు ప్రేమచున్నాడు అన్నయు యొక్క మాదిరిగానే కనుపడుచున్నది ఏదైనొక విమానము వైకిసె గిరి పేరుచున్న గుండ్లను జూచుచు వాని గురిచివయమై సమా చారములొక్కొక్కచుండిన, అప్పుడు కొంతతమాషగా నుండును. అటువంటి సమయములలో విమానము వైకిసె, పేలిగిండు ఎచ్చటపడినదో చూచి, గురికి “800 కురుచ, 100 దక్షిణము” అని నూచించును. అనగా గురికి 800 X జముల దూరమునను, 100 X జముల దక్షిణముగారు బడినదనమాట. ఈ నూచనము బట్టి రాదగ గుండు తేచుగా మరల విమానము అది పేలుచోలు జూచి, దారి తిన్నగనే యున్నది. కాగాని, 50 X జములు కురుచగా నున్నదని నూచించును. ఇట్లు తిథా తిథామైన విమానము ఇచ్చుట్టి నూచనలతో గురి సరిజూచుకొని గుండ్లకు వేసిన సరిగా తలచినచోట పడును. కాని ఎంత గురి గురి జూచినను. తురుష్కులు జర్మనుల సహాయము! తమ శత్రువుల దాచుచున్నార. ఆ పక్షత ప్రతేకమగుటచేత దాచుటకును సాధ్య పడుచున్నది. కావున, మా తుపాకి వాండ్రకు గురిదెబ్బ కొట్ట గలిగిన సంతోషములేకున్నది. కాక పోతే గట్టుమీద నున్న మన వైస్యమును తొందర చెట్టు గుండు శత్రువులేదైన నున్నయెడల వానిని మాత్రము మార్చుట సాగుచున్నది. కాని యిదియంత గొప్పపనికాదు. పోటాపోటీ దేవు లాట యుంటేనే, యిందులో సరగా యున్నది. గుండ్ల పేలుతూ యుండగా జూచుచుంటే యున్న దానికంటె మన పరిమాణ మున దగ్గరగా మనమీదకే పడవోవుట్లుగా పేలుట్టి గుండు నందుమా సాత్త్వికమెక్కువగూర్చి ఇటువంటిసమయములకు మామరచినది. ఒకనాటిరాత్రి డిబ్రాట్టుభీరంగులదగ్గరకు ఉదయము రిగంటలకు తమూరుగానుండవలయును అనిసమాచారము వచ్చెను. ఆనాడు రాత్రి బాగుగ తేల్లవారకమున్నే, అందరు తందర బిందరగాలేది. మేమేమి కొంచెము కాఫీ రొట్టెలు బుచ్చుకొంటిమి. ఆ సమయములవరకు ఎవరిసాసముకువారు అని ఈలవేసి. ఎచ్చటి వాండు? అచ్చటకు, ఎవరివనినాద వారు, చెట్లాచెడలైపోయిరి. దెబ్బవై నెవరును కనపడ కూడదు. అందరను వారి వారి భవలగోరకు దాక్తులవలె తమ తమ పనిముట్లవద్దకు బోయిరి. కాని నన్ను మాత్రము వైకి పోనిచ్చిరి. చెవులలో దూది కుక్కుకొని, పెద్దకొయ్యవైకి నెక్కి గంగునువలెయి జూచుచు. టిసి. నాతోబాటు మనముగూరు కూడనున్నాను. వీరిపరి అప్పుడప్పుడు కొన్ని నూచనలను గుండ్ల పేయు స్థానమునకు మాటలాడు గొట్టుల ద్వారా పంపుచుండ కలసియున్నది. మేము కింకేలు కనమును చూచువరకు గట్టువైసెండి నొకగుండు రివున దిరుగుచు మా ప్రక్కనుండి పో నీటిలో పేలినీటిలో మునిగినది. ఇదియే మామమ గట్టు వైసెన్న తురుష్కుల శివులుకూటము. ఆసీయా అట్టి అను దానికిని ఆరంభపులములు ఈకూటమునకు నెరువు మిక్కిలి అను కూలముగా నున్నది. దీని దగ్గరనుండి జర్మనులు సుభము గు పరారి నొక దాని కట్టిరి. కావున తమ దెబ్బలు తమను న్నున, తిరిగితిరిగి మన శత్రువులను మనుష్యులను దెబ్బచునే యుండిరి. ఈయనపదారియే దానికి సహాయములేక పోయిన యెడ, ఆనాడు మా “అగమెన్నును” కొట్టికొట్టినోనే ఈ శత్రువు కూటము అంతమొందవలసింది. మేము ఎచ్చట యున్నామో, “అట్టి”క బాగుగా తెలియదు. అది యెచ్చట నున్నదో మేమెటులజూడలేమా, వాళ్లు మేమెచట నున్నామో వాళ్లును బాగుగజూడలేదు. అసలు మేము దాని ప్రక్కలోనేయండిమి. కాని దానికిని, నెలలో వైసెండి మా గానమును నూచించుచునే యున్నట్లు తెలిసినది. ఎందుచేత గా, కొంతసేపు అనువరకు, ఒక ఆరు అంగుళములగుండు ల్పముని మా గుండుతెరచాక కొయ్యలపడవనుండి పోయి,

కొంచెముకొన్ని నీటిలోపడినది. ఈగురి కొంచెము శివుక పోయినయెడల మాకు మహామంచిదెబ్బ కలిగి నుండును. అది నీటిలో పడగానే మావాళ్లు తేకతేక చెప్పుతముగాదు. ఇప్పుడు వాళ్లును మంచియుత్సాహముగానున్న పోటాపోటీ వ్యవహారము ఆరంభమైనది. ఇట్లు కొంతసేపు “అట్టి” కొంత గుండ్లన్న ము కురిపించినది కాని అనవసరంతయు సము ద్రములోనే పడెను. ఎచ్చట జూచినను తెల్లని పొగ మబ్బు పుట్టింది. ఈ పొగవుగా మాకు ఏమియు దక్కలేదు. మావాళ్ల నెమ్మదిగా మావాళ్లకు చేరువుగా బోయిరి అచ్చట, మావాళ్ల వైసెను అప్పుడప్పుడు తీవ్రమగు గుండ్లకు శత్రువులు కురిపించు చుండిరి. వీని పని పట్టించుట మా మొదటి పనియైంది. 12 అంగుళముల ప్రాదేశము వదలితిమి. మరల మరల వానినే విడిచితిమి. దార్శన ల్పజల సంధి వైసెను నొక్క పెద్దకూటము మనము కనిపెట్టి, మేము ఎచ్చట నున్నామో బాగుగ తెలిసి కొన జాలక, ఆమహాపీగా రెండు మూడు భీరంగుల కాల్చి నది గాని, అది మామీద పడలేదు. ఇంతలో భోజనము వేళ అయినది. మేము భోజనమునకు లేచు సమయమున “అట్టి” మరల ఆఖరు చూపు ఏమో యునట్లు ఒక గుండును వేసినది. కాని, యిది యా మమ్మ తప్పి పోయినది. మా భోజనకాలకు బోయిమి. మా శత్రువులవాంకి లొంగకుండే చోట మా భోజనకాల లుండును. అచ్చట భోజనములు అనుసరికి మరల ఈల విస బడినది. మరల మా పనికి మేము పోయిమి. ఈ పర్యామమును ప్రథమ పర్యాయము మామను అట్టికిని మా మీదను, మాతో నన్న ఒక ప్రాంతి యోదమీదను మరల గుండ్లన్న ము కురిపించెను. కాని దానికి నేమి లాభము లేనాయెను. 11 ఘంటల వేళ ఒక ఆరములు సేపు విక్రమించి, “అట్టి”తోను, జలసంధివై నున్న మతీయొక కూటముతోను ఆఖరుదెబ్బ చూచుటకు బోయిమి. ఈ పర్యామము “అట్టి”కి కొంచెము సంతోషము కలిగెను. దానిగుండు ఒకటి మాదెక్కుమీద ప్రేలింది. మా యోదకు చిన్న రంధ్రములుకూడ అయినవి. కాని యిదియంత ఒక్క ప్రాంతమైనను పోలేదు. ఎవరికిని భయములేదు. ఇంత లో మేము నిష్క్రమింపవలసిన సమయము తలపించినది. మాస్థానే పని చేయవలసిన పరియొకయోద వచ్చి సిద్ధముగా నున్నది. కావున మేము తప్పుకొంటిమి. ఇంతటికి వచ్చి మా యోదమీద పేలిన గుండును జూచినాము. దానిమీద అంత దేశములో చేయబడినట్లే మార్పుగూర్చి అప్పుడు మనము తురుష్కులకు గుండ్లు అమృతకాలము జ్ఞాపకముగచ్చినది. చాలసేపు ఉత్తరపు బొమ్మను దూరముగా అగి మన వాళ్లు గల్లిపోలి కనుమరుగైకొన్నంత సరాసరి చేయుచుండ గా జూచుచుంటిమి. ఒడ్డున నున్న తురుష్కుల కూటములు అంత ఆపాయకరములుకావు. ఒకవో అప్పుడప్పుడు ఏదైన నొక గుండు మన దెక్కులమీద పేలితే పేలవచ్చును. ప్ర త్యధ్ధతి యోదలమీద విమానముల దెబ్బలనుండి కామకొను టకుకూడ ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. కాని 10-12 సం వత్సరములలో చేసినది. అన్నియు సామాన్యముగా నోడ ప్రక్కల భీరంగుల గట్టుకొనటయే. ఇచ్చటనే అది మిక్కిలి యుపయోగకరములు. ఇచ్చటనే వానికి మిక్కిలి తేమము. ఏదైన గుండువచ్చినను వానికి తగులదు పేలితే దెక్కుమీదనే పేలవలెను. అందు చేత నే చాల ఓడల దెక్కులమీద దెబ్బలు కనపించును. అంతేగాని మనమృతలకు తగులవు వాని కులెవరును ఓడపని చేయునపుడు దెక్కుమీద నుండరు అం దు చేత గమలకు మోసమండినన, ముఖముల భయముండదు. మన శత్రువులను రక్షకపలములందే యుండును.

పరీక్ష, పల్నాడు. ఈ సందర్భము మా పల్నాటి నుండి పల్నాలో ఘనమో పరీక్షకు రమాగమి 15 మంది విద్యార్థులు వెళ్లిరి. అందులో నొక్కరైన పూర్తిగా కృతార్థుడు కాలేదనుటకు చింతిలు చున్నారు. మరియు ఇంతెరుమిడియేటు పరీక్షకు 5 మంది వెళ్లిరి. అందులో నెవరును కృతార్థులు కాలేదనుటకు ఎంతయు చింతిలు చున్నారము. గుంటూరుకాలేజీలో పోతు శ్రీరాములను మా పల్నాటి విద్యార్థి కలకు. గుంటూరులోని వారందర ఆతడు మొదటి తరగతిలో పరీక్ష అవునని యూహించిరి. అట్టి వాడు కూడ కృతార్థుడు కాలేదనుటకు మాకు చాల దిగులుగా నున్నది. దీని బట్టిచూడ వైకారికి విద్యయ సరిపజేయు కొక వారైయున్నట్లుతోచుచున్నది. ఇప్పటి స్కూలు ఘనమో చుట్టములు కొద్దిగా మారిన గాని మా పల్నాటి వారు కొద్దిగా అయిన నింటరుమీడియేటుకు వెళ్లుటకు వీలందదు.” అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

పరిశ్రమవిద్య

చేతిపనులు నేర్చుకొనువారికి అర్హమును పోటాగ్రాఫరైన ఎన్. గోపాల స్వామి నాయనిచే సహజముగబట్టి వ్రాసిన తెలుగు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిమలు పనులుచేయవలసిన యుండుటచే నెట్టివారు నిరతుల సహాయము లేక నేర్వరచ్చును.

భాషాగ్రహణ కేంద్రము 1 భాగము:- ఇందు పోటాగ్రాఫరైన విధము, రెవలసింగు, గీటచింగు, పద్మతూర్పువి. వెలి ఆరణ్య డిటో 2వ భాగము 1వ భాగమున ఆభ్యాసులకు కరికములని విడిచిన ప్రామెడెకలార్డి, ప్లాటినోలైట్, వివిధ ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెక్చరు, కంటికి కనబడకయుండి కావలసిన కనబడునట్లుల తేము వివిధకేంద్రములనున్నవి. వెలి ఆరణ్య.

విద్యార్థులు 1 వ భాగం:- పోటాగ్రాఫరైన ముద్రాక్షర విరాణ, వ్రాతవిరాణ, సుబ్బూ, పెంట్లు, బుచ్చునస్తాంపులు, ఎలెక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, రెల్, ఎలెక్ట్రిక్ లైటు, లైటు, ఎల్వింగ్, కొత్తులైటు అగ్నిపుల్లులు మనమేదీకొన నేర్చును. వెలి ఆ డిటో 2వ భాగం:- పోటాగ్రాఫరైన కావలసిన సామానుల ఎల్క్ట్రీక్ కణ్డెనులు, క్రుతివెల్లులు రకంవారిసుబ్బూలు, వివిధ పెంట్లు విరాణ. పన్నీరు, అత్తలలు వార్షియు, ట్రెండింగు సమయం. ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. వెలి ఆరణ్య.

చిరునామా:- ఎన్. గోపాల్ అండు కంపెని. 18 రామానుజయ్య పేర్, సామలకూరుపేట మద్రాస్.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన శ్రీ హర్షింజి హాస్పిటల్ అండు నర్సింగువోము వ్యాంధికి సము అస్సినైటు సర్జను మంత్రీసాని కావలెను అంధుదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ప్రావిలింగ్ యనస్పెక్టరు నెలకు రూ ౧౧-౧౧-౧౦ జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు బ్రావిలింగు భత్యము రు ౧౦-౦-౦ కూడ నయ్యబడును. కావలసినవారు శక్తివారి గారిపేర వ్రాసిన, దరఖాస్తుపాఠము పంపబడును.

నిత్యోపశ్యక్తములు.

రు. ఆ	రు. ఆ
మేలైన మద్యము	సువాసనశ్యం కెర్నలుడ్డి 0-4
సశ్యం శేరు 1-3 0-12	డిటో దెజ్ బుడ్డు 2-౧
సీకె (కులములు 12౦) 8-4	తాలూకాకు సువాసన
వ్యాపారులకు మాత్రం 8-0	సాగాకు టీ 1-3 0-4
అవీకె అందరికి 1-10	డిటో దెజ్ టీను 2-8

వి. పి. ఖమ్మం (పత్తేకము. క్యాబలాగు ఉచితము.

య. శ్రీనివాసయ్య కంపెని, తలవలెట్టె నెం 1౬8 రు, మద్రాసు.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీ పట్టణము.

సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపనియు నేర్పబడును. దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామన్యమున కృద్ధి చేయుట కనకూల మగు విద్యాపద్ధతు లనలంబింపబడుచున్నది. విద్యార్థి భరన మందు కనకూలగలవు. ప్రాచీన ఆర్యులయొక్క ఆదర్శములు గమనింపబడుచున్నవి.

ఈ క్రింది కలాకొన్నిములందు బోధయు మాన్యతకు కూడి భాగమును నిపుణత్వమును పెంపుచేయు మార్గము, లేపు గుప బడినది. (౧) చిత్రలేఖము (ప్రిన్సిప్లస్) (౨) మెట్రీకల్ (౩) గర్వ తేపము (వెయ్ కటింగు) (౪) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (వడ్రము, కమ్మగము, పోతపని, యంత్రవల నము, యంత్రలేఖనము) (౫) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వే యింగు లెవెలింగు, భవ: లేఖనము) (౬) బుల్క్ కీపింగు కమర్షియల్ కరస్పాండెన్స్) (౭) హృదయగ్రంథుల వైపునెట్టింగు.

వై సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గర్వ మెంటు లెక్చరల్ పరీక్షలకు పోవచ్చును. జీతములు స్వల్పము. విద్యార్థి భరనమునందు కనకూలకు కేరలము ఖర్చులు మాత్రమే. కలాశాల ఈ క్యాంప్ ౨౯-వ తారీఖున తెరచ బడును

కోపల్లె మార్గమంత గావు, ఎ. పి. బి. ఎల్. ఆశ్రయము.

అంకితం చేస్తున్నా

యు. పి. ఆ.

మనరనుటకు సందేహములేదు. జర్మనుల కిరత ప్రాంతములలో నవసరము లెక్కువయగుచున్నవి. ఉత్తరమున రుష్యాలో పాస్టిప్రాంతమున రుష్యావారు జర్మనుల నోడించుచున్నారు. కోసకులు జరాఫ్నావద్ద మూడుదిశముల పోరాటములో వేలకొలది ఖైదీలను పట్టుకొనినారు. ఇటలీవారు ట్రిస్టువైపున ఇసాంజోనడిమీది గ్రాడిస్కా పట్టణమును స్వాధీనము చేసికొని స్థిరాసనము నైచికొనినారు. మాల్బ్యార్బ్ కోటనుముట్టించినారు మానఫాల్కోను కాలువనన్ని సంతృప్త కుడ్డమును విధ్వంసముచేసి అచ్చటనుండి సగ్రాడోకుపోవురైలు మార్గమును నిరోధించుచున్నారు నావికాసాయమున ట్రిస్టుపైకి నడుచుటకు తగిన ఏర్పాటులొనర్చుకొనుచున్నారు. ట్రెంటినోవైపున టోనేలునుండి కాన్నియావరకును వ్యాపించుచున్నారు. కిరీకట్టకుఆస్ట్రియనులు ప్రయత్న పడుచున్నారు. ఈవైపునటిోలుపైకి మాత్రమే కాక అసలు ఆస్ట్రియా భూమిపైకికూడ నిజాలియనులు దాడివెడలుటకు సిద్ధపడినట్లు సూచనలున్నవి. మహాకష్ట సాధ్యములయిన కనుమలు వీచేత జిక్కుచున్నవి. సంతృప్తిపాయము వెదకు కొనవలసిన ఆస్ట్రియనులు కనుమలను వీరికి దొరకనిచ్చుటయు కోటలకువదలిపోవుటయు చి తము ఆస్ట్రియనులకు ఇటాలియనులశత్రుత్వము మాత్రమే కాక గండశిలల శత్రుత్వముగూడసమకూరినదట! తప్పించుకొనబోవుచు వానిపైనుండి క్రిందికి పడవలసివచ్చి వేనవేలభటులను పోగొట్టుకొను చున్నారు! కొంతదూరము ఇటలీవారు జొరబడిన తరువాత చూతమని గలీషియాలోనికి నిదనరలోనెక్కువ బలములను తీసికొని పోయిరి కాబోలును. వెనుకకు వానిమరలింపక పనిజరుగదు గదా. ఆల్బునుపర్వతములకిని ప్రత్యేకము సిద్ధముచేయబడి యుండు ఇటలీ సైనికులు ఆస్ట్రియనులను కొలదిలో పోనిచ్చు వారా! ఇటలీతో భూమిపై యుద్ధమిట్లుండ నావికాయుద్ధము కాశయుద్ధములుతప్పలేదు. ఏడియూటికు సముద్రమున ఇటలీనావికాదళమునకు నాంగ్లనావికాదళము సాయపడుచున్నది. ఇటలీ ఈరీతి పాలుపడుచుండ ఫ్రెంచిబలములు పశ్చిమరంగమున స్వస్థసహాయముతో జర్మనులవెదిచ్చి నిలవబెట్టుచుండ నాంగ్లేయులు తమదృష్టిని రెండు ముఖ్యాంశముల పైకి మరల్చినారనుట స్పష్టము. పశ్చిమరంగమున పైబడుటకయి మారుగుండు సామగ్రిని పుష్కలముగా సిద్ధముచేయుటయొకటి. డార్జనల్సుజలసంధిని స్వాధీనముచేసికొని రుష్యాకు సాయమునకు మార్గ మేర్పరచుట రెండవది. తండ్రిప తండ్రిములుగా సైన్యములు డార్జనల్సునద్దికి చేరుచున్నవి. విశేషముగా మనకునార్జలు లేకున్నను పనిమాత్రము చక్కగా జరుగుచున్నదనుటకు సందేహము లేదు. గల్లిపొలిద్వికల్పముపై మిత్రమండలి సైన్యములు కిలికు బహాకోలను దాటికవని తలంచుట కాధారములున్నవి అనగా జలసంధిలోని తుర్క్మీలి యిరుకు ప్రదేశము పరకువచ్చినవి. తూర్పుతీరమున పనిజరుగుచునేయున్నది. ఒక్కడార్జనల్సు జలసంధి పోట్లట నొంటరిగా విడదీసి చూచిన తుర్క్మీలోటి యుద్ధపు సంతకార్థము గోచరముకాదు. ఇంకను రెండువైపుల రుష్యావారునుమరి చూడవలెవు; నాంగ్లేయులును తుర్క్మీకి మత్రిభ్రమణ మొనరించు యుద్ధ మొప్పుచున్నారు. కాకసమపర్వతప్రాంతములలో రుష్యావారుతుర్క్మీని ప్రవేశించియని చేయుచున్నారు. తూర్పున పారసీకముగోడిజొచ్చి తుర్క్మీవారన్యాయముగా టైబ్రిజువరకునువచ్చినది కారణము రుష్యావారు వారిసక్కడనుండి వెడలగొట్టి ఉరి చూసండి కూడహాలీలు బేనుపారతోలి తుర్క్మీజొచ్చి 'నానను' 'మెలాసగును'స్వాధీనము చేసికొని యుష్ ప్రాంతములను

గూడ కొంత యాక్రమించుకొనినారు. పాఠశీక
సింధుశాఖనుండి అంగ్ల హైందవ పైన్యము పాటలు
అరబ్ నదీక్షవాహము నెక్కివచ్చి భూమిని స్వాధీ
నముచేసికొనుచున్నవి. ఈరీతిగ పెక్కునైపునండి
ఎదుర్ప బడుచుండు తుర్కీ రాష్ట్రముబలమగుప్రత్యు
త్తరమోహో యియ్యజ్జాలదని చెప్పుటలో సాహస
మేమియుచు లేదు. ఎక్కువ ప్రకటనముతో తుర్కీ
ప్రారంభింప నెంచిన సూయెజ్ కాలువదాడి నిల
చియే పోయినది. కాలక్రమమున నిన్ని ధట్టులలో
చిక్కికొని తుర్కీనైన్యములు విశిష్టపునరుటకు
స దియములేదు. ఒకనైపున మండగండు సామ
గ్రియు నొకనైపున తుర్కీభంజనమును దన్మూల
మున డార్దైనట్లు స్వాధీనమును జరుగఁజరుగ మిత్ర
మండలివారు పంజీ కాలము గడువకమున్నే శత్రు
పు నిర్బించుటకు ప్రైబడగలరనుటనిధము. వెనిజీల
సు గాని మరలముక్తి ముత్రికావలెనని గ్రీసు
లోజరుగుచుండు మహాప్రముత్తుమును గమనింతు
మేనిగ్రీక కూడ త్వరగానే మిత్రమండలిని చేరు
నమోయను నప్పుక మోవిధమున కలుగకపోదు.

శ్వేతాంగ వైదికోద్యోగులకు పైనికవిద్యనేర్చుట కేర్పడవ బడబోవుచున్న సాంఘామిక పరిషదమున భారతీయులకు ప్రవేశముండదని అధికారులు ప్రకటించిరి ఇట్లు తీర్మానించుబాధ్యత వహించిన వారుదీనిని భారతీయులెట్లు భావి చెదరో ఎట్టి ఫలితము గలుగునో బాగుగా నాలోచించిరా? ఇట్టి విషయములు పరిష్కరింపబడుచున్నపుడు 1853 వ సంవత్సరమున చేయబడిన శాసనము లోని "ఇదియెవలు హిందూదేశమున కరిపాలకుల జాతి ప్రత్యేకముగ నుండగూడ దనినీనియర్థమని" అధికారులే నిర్వచించిన ఆర్థముగల శ్లోకమును 1858 వ సంవత్సరమున చక్రవర్తినిగారు ప్రకటించిన ప్రకటనమును దృష్టిపథము నుండియు మనఃపథమునుండియు తొలగించుటయేక రక్షణమని యెనిరా? ఈపరిషదము వలన భారతీయుల కీషణ్మాత్రమగు లాభమైన పొందుటకు అవకాశము లేదని నిర్ధారణమైనను దీనికిగు వ్యయమునంతయును మాత్రము మనమే వహింపవలసి యందుమని గూడ మే మూహించుచున్నాము. మద్రాశాసనమును హిందూదేశ రక్షకశాసనమును ప్రజలియన్న ఈకాలమున విశేషించి వ్యాఖ్యానము చేయుటకు ఏమి లేదుగాని ఇట్టి విపక్షతవలన గలుగు ఫలముమాత్రము నిక్కిలి సంతాపకరముగా నుండకపోదనుట యందు మేమును లీడరు పత్రికతో నేకీభవించు చున్నాము.

తెల్లిగ్రాపు నోటీసు.---ఇటలీ: గాని, దాని అభి
వేతనములకు గాని యుండేవారలకు నికముందు సంక్షిప్త
చిత్రణములుగాని, కొన్ని కొన్ని మిగిలిన సంక్షిప్త పదము
లను తండ్రివాల్లలో గాని పంపుటకు వీలవచ్చును.

సర్ రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు. — విరిక న
(పైట) విరుదమయ్యడినది గాన నావిరుద చిన్నయ్య
స్వీకరించుటకు ఇంగ్లాండు దేశమునకు వెళ్ళుచు సర్ టాగూరు
గారిని దొరతనమువారు కొలిచి ఇచ్చిన డియలీను
పత్రిక నుడువుచున్నది.

శా॥ ౧౯. సి. శంకర నాయకుగారు:—
నాయంకాలము తిరువళ్ళికిని ద్రావిడ సంఘము
తరుమునకొక సభ గావించుటయే. దివానుబనాయకు సి.
కరవిసనను గారు అధ్యక్షులుగానుండిరి. ఆ సభయందు
శంకరు నాయకు గారికి శ్రోత్రి చదివి నానందించుటకు ప్రభుత్వ
మువారికి తిరుగుతొమ్మమును కృతజ్ఞతను దెలియపెట్టిరి.
నొక తీర్మానమును, శా॥ శంకర నాయకుగారికి
ద్యక్షు పదవి అధ్యక్షులనందులకు తమకు గలగ
దెలుపుట కొక తీర్మానమును, సభవారి
అనుమతిచిరి.

బాంబయి జులై ౧౯:—బాంబయి జులై ౧౯: వ
బయలదివ నాల నెట్టియోద జియోదయన ముఖ
నీయన ఈ నెల ౧౮వ తేదీ నానవారమునాకు లడన
నగరమునగు పోరాది.

హిందూ దేశమునుండి వెళ్ళుమొదలున్నందున.

బొంబాయి జ్యూన్ 13:— సాలపెట్టియోద నీరుకు పట్ల తపాలన తీసికొని కలెక్టరు నాడు (19-9-15) మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బొంబాయిలో బయలుదేరును.

హిందూ దేశమునకు ఇంగ్లాండులో చేరుబడిన రంగు సరుకులు

బొంబాయి జ్యూన్ 15: రంగు దినుసుల ఎగుమతిని గూర్చి మూలా కొంతకాలము పరిశీలించి పట్లమున బట్ల రంగు పకలకు ముఖ్యస్థానమును బొంబాయిలోని స్థితిగతులను గమనించుట యావశ్యకమైతి. యుద్ధారంభమునుండియు హిందూదేశమున నన్ని రకముల రంగుదినుసుల వెలుగును మితిమీరి వెలిసిపోయినది మరియు కొన్ని సరుకులే భారతము దొరుకుటయేలేదు. ఇదివరకే సరుకులలో చాలభాగము జర్మనీ నుండి కచ్చుయిడినది. ఇప్పుడు ఇంగ్లాండునుండి రావలసి యున్నది ఇంగ్లాండునుండి పంపుట దొరతనమువారు లైసెన్సుల నిచ్చుచున్నారని ఆలైసెన్సుల నిబంధనలు చాలకష్టముగా నున్నవని మరియు యజమానులలో ప్రమాణుడగు నొక వర్తకుడు నేడు నడిచెను. లైసెన్సులు పొందిన వారెవరినెడిపపుడు గరువులుగూడ ఇంగ్లాండుదేశమున ఎగుమతిచేయుటకును దాని పొనియ్యబడుటలేదు. రంగుదినుసులతక్కువయగుటచే గతవారమున బొంబాయి బహులలో నొకవిధమున జూదమే జరిగినది. పెక్కు రేపన చేతములే జరిగినది భారతీయ కాలమున నశ్యధికమున మారుచున్నది దానివలన చాలమంది క్రతులు దివాలా తీసిరి. దానితో నాశ్యధికమున చేతము లాపబడినది. యుద్ధము నకు మునుపు పాను రు 1-10-0 కు అమ్మబడి బాగు నలుపురంగు ఇప్పుడు పాను రు 11-12 లు అమ్మబడుచున్నది. ఎంతధర వెలిసిపోయినదో దీనివలన తెలియగలదు. గాన హిందూదేశము వారి రంగు దినుసులను చేయుటకు దగిన యక కాశముకలదు.

పారిశ్రామిక మాన వస్తువు దావా.

బొంబాయి జ్యూన్ 17:— జమీనమునకు పత్రికలో రంగు నుల సర్దుక దస్తూరు కేటబాదు గారు తేసిన నవశోధితులను గూర్చి 15-4-1911 ప్రాంతమున కొన్ని వ్యాసములు ప్రకటించబడినవి. ఈ వ్యాసములు జొర పాట్రయిన మహాసభవా కవమానకరముగ నున్నవని జమీనమునకు ప్రతికాధిపతి జవాంగీరు బి. మాన్జుభానుగారిమీదను సంపాదకుడు ఫిరోజీషా కె మున్జుభాను గారి మీదను జోరాప్రియను మహాసభ కాశ్యత సంఘాధ్యక్షుడగు హెచ్. జె. భాబాగారును కార్యదర్శులగు పి. ఏ. వాడియా. దాక్టరు ఎస్. ఎస్. కాటకు ఎస్. సి. వెటిలు గార్లును కేసు వేసిరి. ఈ నేరముచేయుటలో నొకటనమద్రాయి తనకుమారుడగు రెండవమద్రాయికి సహాయముచేసిననియు రెండవమద్రాయి 20-4-1914 ను 22-4-1914 ను కొన్ని వ్యాసములను ప్రకటించుటవలన ఫిర్యాదీలను తక్కిన జొరాప్రియను సంఘమువారిగూడ నవమానించెననియును ఫిర్యాదీలు కేసు వేసిరి. నేను ఎన్నిసేతు పోలీసుకొత్తగా ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఏ. హెచ్. ఎస్. ఆస్టినుగారు ఈ కేసులో తీర్పు చెప్పుచు మొదటిమద్రాయివై మొదటిచార్జీ ప్రకారము నేరముమోపి ఆయనకు రు 100 లు లాభ్యుగావేసిరి. అన్ని ఛార్జీలందను రెండవమద్రాయిమీద నేరము మోపి ప్రతి నేరమునకు రు 250 ల వరకు జూర్యుగావేసిరి.

తీర్పు వివరము.

తీర్పులో మేజిస్ట్రేటు గారు సాక్ష్యమునుగూర్చి ఇటుల నుడిచిరి. మహాసభలో జరుపబడిన చర్య విమర్శ వాస్తవమైన దానిని ఆధారముగాచేయుచు తేడిచో పార్సీ సంఘమునకు నేర్పును కలుగుననియును తలచినందున నా వ్యాసములలోని వ్రాత చాల మితిమీరి యున్నది. గాన నేను తీర్పు ఇచ్చినది నీ నడిగిరి; ఫిర్యాదీల కక్షయన వాల్చరు ఎస్. జి. వెలంకరు గారును డి. ఎస్. మధుగారును పోరాడేగానును మద్రాయిల పక్షమున వి. ఎఫ్. వికాజీ గారును వాదించిరి.

తీర్పు చెప్పిన భర్తువార కౌన్సిల్ వసారాలో జరిగిన కలవరము

జూర్యుగా చేరుబడినది తెలియకనే పార్సీలలో చాల మంది ఈ ప్రతిక పార్సీసంఘమునకు చాల నష్టకారము చేసినది పొగడుచు ఆ సామ్య మేమిచ్చెదము మేమిచ్చెదమని తేచిరి. దానితో కొంతగం

దూగోళము జరిగినది. పెన్సోచిగోలి నేతవా కైకస్త్రి కాకస్త్రి యనువారు కొత్తజాతిలోగలభా తేసినది పోలీసువారువారి దగ్గరి పట్టుకొని మూడవవెసిదెన్న మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట వెట్టగా వాద్యరికిని చెరి 10 రూపాయలను జూర్యుగా విధించిరి.

కలకత్తా

ఇండియా మంత్రిగారిమీద దావా.

కలకత్తా జ్యూన్ 14:— నవాబు సత్యగు మజిలరాల్ ఖాను గారును విలియం ఆస్ట్రిన్సు గారును ఇండియా మంత్రిగారిమీద మూడోదా వాదు జిల్లా జజ్టిగారి కోర్టులో దావావేసిరి. హార్డింజి రంతెన (పాగా లేక గంగానది దక్షిణ భాగపు రంతెన)ను కట్టుటకును సంకల్పం పరగ జాలలోని రాజమహాలు కలు దివిజకులో వానుకల భూములలోనుండి కంకర రాళ్లను తీయుటకు దొరతనమువారా భూములను స్వాధీను చేసికొనిరి. అందులకు వీరిద్దరికిని పంపకము చేయబడుటకు రు 976 లును 100 కి 15 చొప్పున అలవెన్సును ఇచ్చిరి. ఆపంపకమునకు వాద లంగీకరింపలేదు. దరవా హెచ్చుగానున్నదనిరి. నవాబుగారు మొదలు 160000 గారెన. తరువాత నామొత్తమును 125000 కుగ్రించిరి ఆస్ట్రిన్సునుగారు 810000 గారెననిరి. జిల్లాజజ్టిగారు వీరిద్దరికిని కలిపి రూ 3,00,000 లును 100-కి 10 గే వరకును అలవెన్సు ఇచ్చునట్లు తీర్పుచేయుచు ప్రతివాడుల ఖర్చులు రు 32,320 లును వారులు మజిలరాల్ యర్జునరెనని తీర్పుచేసిరి. దానిమీద నీవాదు తీర్పును అపీలుచేసిరి. నేను హైకోర్టులో న్యాయ మూర్తులు చటర్జీ బీరు కాప్రెగార్లు ఈ దావాను విచారణ చేయుచున్నారు.

రైలుబండ్లు సరిగానడుచుట.

చిటిగాంగు జూన్ 15:— రైల్వారుకు రైరాలకు నడుచు రైలుబండ్ల రైతులయందు 15వ తేదీ మొదలు సరిగా నడుచుచున్నవి.

బారిసాలులో ప్రత్యేక విచారణ.

కలకత్తా జూన్ 15:— బాకరుగంజిలో కొన్ని బంది పోటు నేరములను విచారించుటకు హిందూదేశక్షాతకాసము క్రింద నేర్పునబడిన ప్రత్యేక న్యాయస్థానాధిపతులు బారిసాలులో సోమవారమునాడు మొదలు ఇన్వెక్షను దాకు బంగారాలో కార్య పరిశీలనను చేయుచున్నారుగాని 17వ తేదీ లోపుగా వీరు విచారణ ప్రారంభించరు అడిషనులు నెవన్ను జజ్టిగారి ఎదుట దాఖలుచేయబడిన వారిలో వీరి యొద్దకు విచారణకు పంపబడిన కేసులను వీరు ముందువిచారణ చేసెదరు.

శ్రీ హార్డింజి క్రభువుగారి జన్మదినోత్సవము

కలకత్తా జూన్ 15:— శ్రీ హార్డింజి క్రభువుగారి జన్మదినోత్సవ వినోదములు 2 సంవత్సరములనుండి జరుపబడుచున్నవి. ఈ సంవత్సర మీ వినోదములు ఈ నెల 20 వ తేదీ ఆదివారమునాడు జరుపబడును ఆనాడు చిత్రకన్యధాతుల కాంబులి పండుములు, వ్యాయామ ప్రదర్శనము, సంగీతపాట గారిడి మున్నగువిజయగును నౌకాధికారుల యనుమతిపడి బంగారా వైద్యసహాయసంఘమువారు అభ్యసించిన విషయములను ప్రదర్శించెదరు. మూములు ప్రకారము బడిబిల్లకు పంపబడును పాఠశాల యధికారులను కొరిరి. నిరడుకర్ష ప్రతిరోధములన నీ వినోదములు సరిగ జరుగగలదని నీ సంవత్సర మీ వినోదము రాజధాని కళాశాల హేరుపాఠశాలల ఆవరణమునందు జరుపబడును.

బారిసాలు ప్రత్యేక న్యాయస్థానము

బారిసాలు జూన్ 15:— ప్రత్యేక న్యాయాధిపతులు కూడిరి. 17 వ తేదీవరకును విచారణ జరుగదు.

సర్వరేఖానాధికారిగారుగారి జవానుదేశయాత్ర.

కలకత్తా జ్యూన్ 16:— బోల్పూరులోని పాఠశాలలో చేరబడిన విద్యార్థుల యువయోగముకొర కొకపరిశ్రామిక పాఠశాల కేర్నూరునకునెని మహాకవి కొంతకాలమునుండి యాలోచించుచున్నారు. వీరిపురు దారిజరింగులోనున్నారు. వీరి సంవత్సరమున జవానుదేశమునకు వెళ్ళవచ్చును.

గాలివానవలన నిండు కూలుట.

కలకత్తా, జూన్ 15:— నేడు మధ్యాహ్నమును సాయం కాలమునకు కలకత్తాలో నుకద్రవమును వర్షమువరిసినందున

హోయిదీ? చర్చిసంఘము మొగలో కూలగొట్టుటకు దంతస్తుల మేడలు రెండురాత్రి 9 గంటలవఱకు కూలి వానిలోపలనున్న ఒకబంగళా బాటును నలుగురుబండ్లు అడుగున చిక్కుకొనిపోయిరి ఆంగారీ బాటునకునుబండ్లు లలో నొకరిని బలమైనగాములు తగ్గిరినా వీరిని కైదెత్తలకు తీసికొనివెళ్లిరి. తక్కిన ఇద్దరు బండ్లలోనుల శరీరము ఇంకను వెలికితీయబడలేదు. ఇదివర కీ మేడలో క్రిందియంతక మాగ్యాడిల యంగడియును వైన తేయాకున గ్రతులగు క్రాకలు కంపెనీవారి కార్యాలయమును ఉండెడిది.

ఇండియాలోని శత్రువులు.

విశాఖయనసంఘపు విజ్ఞాపన.

కలకత్తా జూన్ 15:— ఇండియాలో జర్మనీ, ఆస్ట్రియా మున్నగు శత్రుదేశములవారు చాలయెడలయున్నాగు విశాఖయన సంఘమువారు వీరిగురించి నెవ్రెబరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలో హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికి, జాములు వ్రాసి నట్లుగ నే, ఇప్పుడు మరియొకదానికూడ వ్రాసిరి. కార్యక్రమ యగు ఆలైసెన్సు గారందులో నిల్చు తెలియు తేయుచున్నాగు:— కొందరు జర్మనులొకను బంధింపబడలేదనియు, జర్మనుకల వెలిలికికొడనుత్పత్తి పికరముగలేదనియు, కొందరుజర్మనులేనో యుద్ధోగములలో నేటివరకు ఉన్నారనియు, మారు చానుంది తెలియతేయుచున్నాగు. పశ్చిమమున, యుద్ధాంతరమునను జర్మనులనుగురించి బ్రిటిషువారికనువారే యోచించు కొనవలసియుండును. గుంధిజగునకొ డివిషనును యోచించు బడవచ్చును. హిందూదేశపు స్థితిగతులకును, బ్రిటిషునీవుల స్థితిగతులకును చాలవ్యత్యాసమున్నది. ఇంతుకే ఇండియాలోని జర్మనులకుగురించి నేడుగా యోచించవలసి యుండును హిందూదేశపు క్రజలలో చాలభాగము రాజభక్తి పరాసు బులేయెనను, వారి రాజభక్తి ఇంగ్లాండు దేశమువారికిరె మన ములందు దృఢపడి యుండలేదు. వీరి వెళ్ళవలస నిమిషములో త్రిప్పకచ్చును. చాల మంది యారు యసంక్లష్టి యున్నది. మరియు నరాజులున్నాగు. వీరిసంఖ్య వానాటికి హెచ్చిపోవుచున్నది. చెకు పులకు, చేయుటకు ఇతర దేశములలోకంటె హిందూదేశమందెక్కువ యరకాశములున్నవి. పురుషులకువలెనే స్త్రీలును మనమునకుపురుషులకునుట పెట్టి టటలుపన్నగలదుప్రస్తుతపుస్థితిగతులమునకు ముఖానుగలేవు జర్మనులలోచాలమంది స్త్రీపురుషులు, ఇంకను స్వేచ్ఛగతిగును చున్నారు. నైస్యములోచేరుటకు ఆ కలెనీవారిని వారిశేశము నకుపోవునట్లేమియునేయులేదు. హిందూదేశముజర్మనుకంటె నీలు మున్నగునది ఉన్నదికా! యుద్ధాంతరము వీరుతిగి వ్యవహారించుకొనుటకు వీలుండనట్లు, వీరు లోకులకియ్యగుల నిన బాకీలును తీర్చినయబడినవి. కాని వీనిని పూర్తిగ తీసివేయలేదు. యుద్ధాంతరము వీరు మరలించి ద్వేషముతో పని పాటుల ప్రారంభించుచును. మరలవచ్చినప్పుడు సాధారణముగ వీరిని మనము ఒకమొస్తరుగ ముచెనము. అందుకు వీరిశ్వేషము మరింతగృహియగును. అప్పుడు వీరు కేరగుదురు. ఒహుక: విపరకారలకును ఆరాజుకులకును తోడ్పడి పనిచేయవచ్చును. జర్మనుకంటెనీలు ఇటీవలనే మనదేశములో కృద్ధియైనవి. హిందూదేశపు వర్తకమున కిది ఆవసరముకావు హిందూదేశమునుండి జర్మనులకుకావలసిన సరకులను, బ్రిటిషు, ఇండియను కంపెనీనుండి తెప్పించు కొనవచ్చును. జర్మనుకంటెనీలుహిందూదేశములో లేండగ నీ జర్మనీనుండి సరకులను దిగుమతిచేసికొనవచ్చును.

జర్మనుకంటెనీల నాయరూపములు లేమండ చేయుటకు ప్రస్తుతము మంచివిన్నది. యుద్ధాంతరము జర్మనులను మన దేశమునకు రానియ్యకూడదు ఒకవేళ ఉండవలసి వచ్చినచో వీరు ప్రత్యేకాధికారము పొందవలెను. వీరినితిఫి చేయుమండ వలెను. ఇది ప్రత్యేక ఫర్మాగా పొందవలెను ఇట్టివద్దతులలో క్రొత్త యేమియులేదు. తూర్పు ఇండియా వర్తకసంఘము వారు హిందూదేశమునకు పాలకులుగ నున్నప్పుడు ఫర్మాగా యుండినగాని, యూరోపియులు వర్తకము చేసికొనుటకు అధికారముండెడిదికాదు. హిందూదేశములలో నడుగు పెట్టనలె నని ప్రతివారు యల్పించుచున్నారు. ఇట్టితరుణమున జాగ్రత్త యవసరము. హిందూదేశములో ఆంగ్లేయుల ప్రాబల్యమువృద్ధియై విదేశీయులభయము పోయిన తరువాత ఫర్మా వాస్తవ్యత తీసివేయబడినది. ఇప్పుడు ప్రయాణసౌకర్యములు కృద్ధియైనవి. వీరి వలన విదేశీయులు తండ్రిపతండ్లములగవచ్చి నడుచున్నారు. ముం బట్టు జరుగకుండ, చేయవలసియుండును.

మేనత్తకము

శ్రీయత బంగారు పోకటరంగయ్య పుత్రులవారి
యొక్క దేశము.

మేనత్తకము అను పదమును చాలా మేనత్తక ము
న్నది. అందులకును ముద్రాతి ము దాతకము పేరెత్తక
భా. ఇత్యాదులు కలసి కలసి వున్నవి. మేనత్తకము పేరు
కు దేవసంబంధము లేదు. దేవుడు మాటగానున్నది. శ్రీకృష్ణ
యను బట్టిచూడగా పిండసంబంధము లేక క్షత్రసంబంధమొకటి
అని యెప్పుడున్నది.

వివాహము చేసికొనుటలో అంతకు పూర్వము రక్తసం
బంధము కలసికొనక బంధువులను పెండ్లిచేసికొనుట, యొక్క
మాట లేకమాత్రం సంబంధము యుక్తము? అనువిచార మాత్రమే
మగుచున్నది. మనకు ప్రమాణములుగా నుండు నే (శ్రుతిస్మృతి)
కులము మాదిరిన కేవల సమీప బంధువులు వివాహమునకు
తగినవారు కాక యేర్పడుచున్నది. మనకు అసంపదాద
యామాట, అరిగోనాద యామాట, సాక్షాత్ప్రదాన్విజాతీ
సాంధ్యారకర్తల మొగున అని చెప్పి నున్నాడు. వారిలను
పండ్లి తెల్లిన సమీపముగాను గావ్యము తొడిగి సగోత్రులు
మొదటి వివాహముచేసికొని నిట్లున్నది. మొదటి వివాహము
యొక్క మేనత్తకమును మాత్రమే మేనత్తకముగా నున్నది. మేనత్తకము
వైశ్యులయందు తప్పక ఉండవలసివచ్చును. దీనికాధారమెట్లుట
తమవదకు. అపస్తంబుకు యాజ్ఞకలుక్యుకు కష్టమై దీని ని
దించియున్నాడు. నీతిశాస్త్రకర్తయగు శ్రీకృష్ణయ్యలకు య
రాచారముచెప్పుచు ఈ సాక్షాత్ప్రదాన్విజాతీయ మౌన
కు కాన్దికే అని చెప్పుచున్నాడు. ఈయరాచారమును ఆచరి
ప్రస్తావించినభావము. దీని నిర్ధారము చేయుటలేనదిగాను.
ఒక్కొక్కదేశమున నొక్కొక్కయరాచారము కలసియు
వారును శాస్త్రగురువైనను అచ్యుతముల మన్న
దనము తెలియుటకు వ్రాసివేసెను.

ఈ మేనత్తకపుష్కరిణి కరుణగాని యొకటి అపస్తంబు
మైనవారు గానున్నను అచారములనుబట్టి వివాహము జరిగి
తీరవలసివచ్చును. దేశమాత్రమే కలుగక యొక్క దేశాధిక
దేవ మణియందలంకిత కాలములో విధిలేక ఇట్టివివాహ
ములు జరిగిన కొంతవారిగా నుండు. నీయగాని యీకాలమున
గూడ ఇట్టివివాహములే జరిగించుటకు పాతములేమి
అగపడదు. ఇట్టి సంబంధముల పురకా ము చేయుచుండుట
చేత వైశ్యులు వికినవై పీ. బ్రహ్మయమునను ప్రైవ్యముగా
ముందు నిలవజాలనివారై నున్నారు. మతము ఒక
కులుంబు ములలోని వ్యాధులు ఒకరివిదచిమరి యొ
కరికి వ్యాపించి పంటబయలు కలుగుచుండుగా వ్యాధిపీడి
తులగుడున వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుచున్నారు. తాతగారు
త్రైవింబినవామయి ఎవరైనను వైద్యులైనను త్రాగుచుండురా?
మేనత్తకము బహుశః త్రైవింబినవారయితే తొందరు ను
గింపజూతురు.

1. వరాశ్వేషణ కన్యాశ్వేషణభావము తప్పిపోవుట.
ఇది స్థూలమున ఒక ముక్తిగా కరుణకున్నదేగాని
యథార్థమున మేనత్తకము గమ్యంబునకు తగినకారణముకాజాల
దు. ఏలయుగా నమాన మున్నులగు నిర్దరాను పిల్లలకు
ఒక్కమేనత్త కొనుగూడుండునెడల నేమిచేయుచున్నాడు?
అపుడును ఆయనలో నొక్కతే నేక వివాహమునకు
య? అప్పుడు యీ మేనత్తకపుష్కరిణి ఒకటి యందు గ్రామే
శ్వయుంపజేసి రెండవదాని నిడుచుచుండు ఇతరలోచనచేయ
లసినదేకదా? ఇందుకు ప్రతియోగముగా నిందిత అనా
దపుడు.

సమయములకు ఇద్దర మేనల్లులకు ఒకతెను
నమామకూతురుండు. అప్పుడు ఈ మేనత్తకపుష్కరిణి యే
నిర్వర్తించుచుండు ఒక్కొక్కదా ఆపిల్లనిచ్చెదరా?
పురి విషయముగాని శ్రీనివాసులుగాని వైద్యుల
కన్యాశ్వేషణకరాశ్వేషణభావంబున తొలగియున్న
మేనత్తకము నేకొక్కవైద్యకప్రయోగమున కొనవైశ్యు
శ్వేషణకరాశ్వేషణమునకు లులకునులనులను
రాతేదా? ఇట్లుచేటగా మేనత్తకము జరుగవలసి
ఈ కన్యాశ్వేషణ కరాశ్వేషణ ప్రక్రియలు కేవల
యలకు ముగిసినయెడల అగుచున్నదిగాను. అట్టి
ప్రక్రియలచేట బహిరంతర? కాని యధ్యక్షులన
పెట్టికాక మాయసంబంధపునోపాసే పరిగ
యన్నచి స్పష్టమగుచున్నది.

ఆంధ్రకవియగు మై కమ్మయ్య
2. మేనత్తకమునకు ఒక ముద్రాతి వారు ఎల్లప్పుడు
ఒకరికొకరు బంధుత్వ మార మైపోక ఒకరి
కష్టములు మరయొకరు అనుభవించుచు నుండు కొంతవరకు
ఇది ప్రబలమైన కారణముగానే యున్నది. దీనియొక్క ఫలము
ప్రాయశః రెండుకుటుంబములలో నొకటి. వారసులు లేకపోయి
పోవు నిత్యంబు రెండవ కుటుంబమువారు ఆద్యపడి మేనత్తకమేనత్త
మేనత్తకము ఆస్తిగుంతులు మారేవలయును అని
వ్యవహరించుటకు పనికిరచ్చుచున్నది. వివాహసంబంధము
కంటె ఆత్మబాధము ప్రబలకరముగా కనుపడుచున్నది.
కనుక ఈ కారణమును ప్రశస్తమైనదిగాదు.

3. అనాది ఆచారముల ఆచారమెట్లుండి యున్న
దో చెప్పబడుగాని సమాచారము యేర్పడికర్తయు భా
వించినట్లు కనుపడదు. మాత్రం కన్యావివాహము చేసికొనవా
నికి గాత్రమును సంధానముగాని ప్రాశస్త్యముల నిధిని
యున్నాడు. చెప్పినప్రకారము శ్రీకృష్ణయ్యల దీనిని
దురాచారమని స్పష్టముగ చెప్పియున్నాడు. శాస్త్రమునకు
ప్రత్యక్షనిరర్థముగ నుండు దీని సమాచారముగ నీమాత్రమును
గ్రహించి కన్యాశ్వేషణమున కొనవలసి తగదు. ఈ మేనత్తకమును
ఆశ్రయించి సాక్షాత్ మేనత్తకము తప్పక మేనత్తకమని
వివాహము చేసికొనుచున్నాడు. ఈయారము భావ్యమైన
యెడల ఒకడు తనమాతృకుమార్త వివాహము చేసికొనట
భావ్యముగ నుండవలసిదేకదా! మనకు ఆసంస్కారమును
ప్రవేశపెట్టుచు కాలము. మేనత్తకము చేసికొనట మేనత్తకము
మేనత్తకమని వివాహము చేసికొనటమార్త ఎప్పటియెడల
సాక్షాత్ముగా తాతలు మనుగార్తురు దండుతై ఒక
కుడుట్లోనే కాశ్వేషణ సంగతుగా. ఆనతాతపుత్రుడు
దేవ శ్రీకృష్ణుడు తనమేనత్త యైన కాథమే వివాహమాడి
నట్లు పురాణముల యందున్నది. ఇయ్య మనము వాడుకలో
నికి తెచ్చుకొన దగినదేనా?

4. శ్రీకృష్ణసంబంధములకు ఇచ్చినయెడల వారి పూ
ర్వోత్తరము తెలియక నూతనవ్యాధులు మనపిల్లలకు కచ్చునని
భయపడుట.

వివాహకరణముల యందు స్పృశికర్త లందరును
కన్యాశ్వేషణకరణమును కులమును సంపదకు చక్కగా విచా
రించి పెండ్లిచేసికొనుచు చెప్పియున్నారేగాని అందకత్తెకు
కుమార్తె, భాగ్యంబు దామ్రురాలి, విద్యావతి, నిత్యంబు
జూని, రోగికి నిరోధి అంటగట్టుదని యెచ్చుటను చెప్పియుండ
లేదు, అకస్మాత్తుగా సంభవించు వానికి ఎవరను ఏమియు
జేతుజాలరుకదా. ఇట్టిది మేనత్తకములో గలగనని తెప్పల
రా? ఇకవంశమున స్థిరముగ నాలుకొనియుండు వాడ్యముల
విషయము ఆలోచించినయెడల అట్టివాడ్యములు కాశ్వేషణముగ
కొన్ని వంశములందు నిలిచిపోవుటకు మేనత్తకములు
గొప్ప ఆధారము లనుటకు సంబంధము లేదు. కనుక
ఎవరని పోట సంబంధము చేసినయెడల శరీర సౌఖ్యమునకు
అపద కలుగునను సందేహము ఉండునో తెలిసినదిగాను.

మేనత్తకము ఉత్తమమైన దైనయెడల నీసాంధ్యదేశము
లోను అంతట వ్యాపింపక ఒక భాగమును మాత్రమే కొంత
మంది చేత ఆద్యులబడుటకు కారణము ఉన్యాయముగా నున్నది.
దీనియందు ఒక్క మేలు అగపడుచున్నది. మేనత్తకముల
ప్రతి ఆకుదానికి మగవాకి వివాహము జరుగకు ప్రైవ్యము
గలదు. ఈ సేవకు మామకొని యెంతటికీకయిననుపాల్పడ
వలసియున్నదిదా!

కడవిక వైశ్య మహాబల కథగా మేనత్తకము కూడదని
తీర్మానము ఎవరను వెట్టక పోయిండుమనచింతించుచున్నా
ను. ఇంతట నైక వైశ్యమహాబలము మేగ్గాని రాగల సభ
లోవల పుత్తికలగాను ఆయావర సమాచారములను కులసభ
లలోను దీని విషయమె పూర్తిగా చెప్పించి యిది మనకు తగ
దని తీర్మానముల ప్రవేశపెట్టినది. వాకామాత్రము, శ్రీదేశ
మునకు పోయి : వ్యాభ్యాసముచేయుటకు ప్రాశస్త్యము
లేకనే అట్టి వాని కులములో నుండు కొనవలయు
దని పోట యిలాటి నిష్పాపపు ఆలోచనలను ఆద్యము
లను జుండుంచుకొనిన మన వైశ్య మహాబల మేనత్తకపు
దుగావరమును తింపజాలనివా నినుకొనట మహా పరితాప
కారణముగా నున్నది. మేనత్తకము ఇష్టపడేవారు చేసికొనిన
చేసికొనుచుగాక. ఇప్పుడులేవారి నిర్బంధపరచుట వ్యా
యముకాదు. ఇంతవరకైనను మహాబలము సమ్యక్తాచార వైశ్య
జగమునకు అపరిమిత మైనమేలు కలుగును.

కారు శ్రీకృష్ణ రంగయ్య.

బాధనవార్తలు.

(స్వకీయనిత్యమున వర్తించు)

కాలమునము.

బాధన వార్త నెం 12:— ఈమధ్యసంతయు రక్తము
లేకుండుటచే వ్యవసాయదారులు భిక్షులు మండిరి గాని మూడు
దినులనుండి యిట్టి కన్యాశ్వేషణము జరిగినప్పుడు కురి
యటచే రయియు సంతసించుచున్నాడు.

శ్రీకృష్ణదేశమున గ్రంథభాండగారము.
మా సభకలకకాగ్రెం దేవదొరవారు సమా
జముల ప్రారంభమైన యీనెం 11: ఉదయం 8 గంటలకు
భాండగారమును దర్శించి. వీరు ఆంధ్రభాషను మాట్లాడి
వ్రాయగలరు. ఆంధ్రగ్రంథములు అందుముఖ్యముగా శాస్త్రము
లను జూచి. ఈదినా గ్రామములో 660 గ్రంథములు ఒకవం
వత్సరములో సమగ్రముగా చూచు 50 మంది వ్యవసాయ
యలు గలిగియున్నందున కనుక సంతసించి వారయభిప్రాయ
మును వాచగా వాని సమగ్రకృత్యతను బాగులయి.

నీటిసమరాయము.

పోరుసమరమున కొంతవరకు, అను గ్రామము ఉన్న
ది. ఈ గ్రామము సమరములో వాపులు గాని కలకాడు
గాని లేకుండు ప్రజలు చాల నిబ్బంది పడుచున్నారు. సభ
కలకర్తవారు గ్రామమునకు విచ్చేయుగా వారిని కట్టించి జలా
ధారమును గలుగజేయువని గానమున కథాపు చెట్టి. ఆ
దుకు దొరవారు అంగీకరించి పోరుసమరమున బాధితిర్చియు
టకును అందుకు అయ్యవ్యయమును ఇప్పించుటకును ఈ పని
నిర్వహించుటకు కష్టముకలవే యేకెంటుగానై నెట్టి ఆపిల
స్వామి గాని కోరగా అందులకు వారు సమ్యక్తాచరి అత్యంత
శ్రద్ధతో పని ప్రారంభించి. ఇనుకప్రదేవులకుచే గోయి
పూర్వమున్నయిన పరిచేయుటకు అనకాతము ఇయ్యవచ్చుటికి
దొరవారి పట్టులపడుని పనిచేయుచున్నది. దొరవారి
యొక్క యాచార్యమునకు ప్రజలు సంతసించుచున్నాడు.

బాధనవాదపాఠాద్యవ్యవహారము.

తుర్రాకుల్ల మూడు సంవత్సరములకుండుట నుండెవదేన
లగామకు ఆ సేవకరణములు లోకలోపంబువారికి కలకర్త
గానికి గ్రామములు వెట్టియుండగా 2700 లు నదరు వంద
కట్టుటకు శాస్త్రముచేసియు తెలిసియున్నది. కాని యీసేవ
ఎవరును కంట్రాక్టు పుచ్చుకొనలేదు. సభకలకర్తవారికి ఇందు
విషయమై జనులు మొరపెట్టుకొనగా కర్తవారి కంట్రాక్టుకు
దరఖాస్తులు వెట్టిపో, ఆద్యుల ఇచ్చెదరని చెప్పియున్నాడు.
ఇప్పటికయిన గ్రామములు ఈపని నిర్వహించుటకు పూనుకొని
త్యరలో గ్రామములవార నివాస కేయమునగాక.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD.)
అందరి మనస్సును రమించజేయు
ఆటో దిల్ బహార్.
మనోరమ్యముగాను కొంతకాలమునుండి ఆపూర్వవాసనమును కలుపు. ఆలోచనలో
సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బాధ్యుగాలేదు. చేతినిచ్చుకొని పొక్కయ
నైనగాని 2-రి చుక్కలు విడిచివేసి ఒక నందననము మధ్యలోనుండె యెంత సుఖమున
వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంతఅనుభవించురు ఇతర వాసనలు యేమోయిందీనా యీ
ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా రియమును. ఈసేవ ఒకటికి ప్రాసంగికము.
వెల 1/2 (ద్రాము 1-కి రూ. 0.8-0
,, 1 (ద్రాము 1-కి ,, 0.12-0
,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2.0-0 } వి.వి వాస్టి రూ. 0.4-0 ప్రత్యేకము.
ట్రాన్స్మిట్టహార్ సుగంధకాన్దు ఒకటికి వెల 0—1—0.
నీటినితీ గుండ్లును ఓట్లోకొనవలసిన మేనత్తక పరిచేయి తీయవలెను. ఈమధ్య దృక్పథములు ప్రతి వమానము
గొప్పగొప్పమేగల మకాములలో దొరకును. అట్లు దొరకొయెడల సోల్ ఏకెంటు
సోల్ ఏకెంటు:—అంగ్లో ఇంగ్లీషుగా డ్రగ్ అల్స్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 జామాపునీరు, బొంబాయి.
మద్రాసు ఎజెంట్:— మేకా ఫురస్టేట్ మున్షీ, నెం 29, నై నాబాల్ రోడ్, పూంబడి భూమి, మద్రాస్.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక ! జిల్లా సంవత్సరాది సంచిక !!

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యొక్క ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యాశాస్త్రము, యాంత్రికము, వాణిజ్యము, వైద్యము, ప్రాచీన చరిత్ర, భౌగోళికము, సాహిత్యము, సంస్కృతి, హిందూత్వము, యోగనిద్ర, భారతాధన, వనాశము, ఉత్పాదకము, రవాణాము, మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములను, పాదములను చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు కొత్తముగలయును కలవరించుచున్న మహాస్వామిచరిత్రము సమీప ముక్తిది యెదురుముట్టు ముద్రించబడుచున్నది:—

1. బస్తిని, ప్రాచ్య, హిందూ, ఇస్లాము, ఆఫ్రికా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3. యుద్ధ పూర్వములు, వానిఫలములు; 4. కీర్తి రాజ్యముల పైవ్యవహారము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిఫలములు; 5. వర్తమాన నిర్మాణము వానిఫలములు; 6. నానారాజ్యముల పైవ్యవహారముల ఫలములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల ఫలములు; 8. యుద్ధ ప్రణాళికలు యుద్ధసామగ్రిల ఫలములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధ విషయములను దెలుపు 401 పటములు దీనియందు బ్రహ్మాండముల యాంత్రిక ప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలను పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తికేళి వైకృత లోకమాన్య నౌకాధ్యక్ష నౌకాధ్యక్ష రంగుల పటములను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేరి ముద్రించబడినను,

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సంవత్సర చందాదారులకు	రెండు	0	8	0
అధ్యక్షులకు	"	0	12	0
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సంవత్సర చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పాస్టుపర్చులు వేరుగ చూచుట చేయబడును. యుద్ధ చరిత్ర సంచికను బడయగోరువ రిప్పటిమండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట ముదితము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యా శాఖ ం గము కలుగ వచ్చును. దిన వార్తాపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులు మాత్రము ముద్రించబడుచున్నవి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము. ఈ ప్రఖ్యాత మైన మందు ప్రతివారము వేలకు వేల విక్రయము సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే. కేసినొప్పులు, వాయునొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు, కడుపునొప్పులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికీ అమృతము వంటిది. నువ్వాసనగలిగియుండును. చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు నెలకొని పోగలవు. దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు. మంజులవంటి మంచికొని మౌనము గలుగును. అమృతాంజనమునకు సాటివేరులేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ప్రెస్ బోర్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వపరిల్లా.

ఇది కేసామండలుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరయు గల చర్మరోగములకు బాగులేదు. కీళ్లనొప్పులు, పాతవాయువునొప్పులు, కంటి, కత్తికాకముదల గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడినచో చురుకు పట్టికొనియును. నెత్తురును కుద్దివలచి వర్ధిల్లేదు. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామండలను వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము కాగుదలను సీసా రెండు మా. 1-4-0.

బామ్మలకు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతముధువల్లి (త్రాగు లను వలస) వాగినిట్లెల్లలము వైశ్రాళికు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపావుమం. 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనస్ వాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

Zynole Trokey
TRADE MARK
REGISTERED

"Antiseptic Throat Pastilles"

A novel and harmless treatment for common affections of the Throat and Bronchial Tubes, such as Coughs, Hoarseness, Tickling or Huskiness, Also purify the breath. Ask your Chemist for

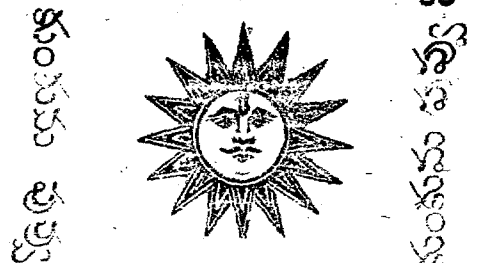
Zynole Trokeys

METHYLOIDS

A speedy and reliable cure for gonorrhea. Far superior to injections. Cause no pain or stricture. Promptly check the discharge. Absolutely Safe. Convenient to carry—Easy to take. Be sure you get

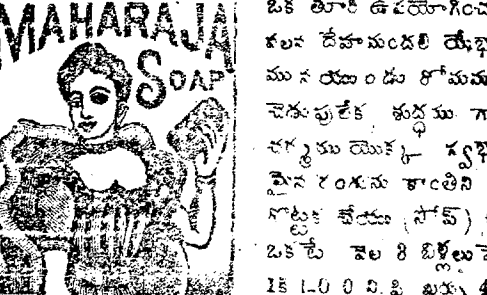
METHYLOIDS

కుంఠమెపువ్వు

స్వచ్ఛమైన : రిండు : కుంఠమెపువ్వు మూలన దొరకును కొనవారు సూర్యమా ద్విమ గమనంపుడు. కరెన్సాండ్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్. నారాయణ ఆంధ్ర కుంఠెని, 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

మహారాజా సోప్

ఒక తూరి ఉడయోగించుట కలన కేసామండలి యేభాగ మున యందు రోమమును చెరుపులేక కుద్దు గాను చక్కము యొక్క స్వభావ మైన రంగును కాంతిని పో గొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటే రెండు రిండులు పెట్టి 1కి 1-0-0 ని వి ఖర్చు 4 అ

ఆర్. గ. పండిట్ ఆంధ్ర కుంఠెని, 5 బండగ కిడ్డి, మదరాసు.

భగవంతుని దేవ హితము హస్తీలేదు! ఉచితము! ఆయుర్వేదము ఉచితము!!

ఆ గ్రంథస్థానమునందు ఆయుర్వేదగ్రంథములయందు మనకు అనభవముగనే నేలించుట వైద్యరహస్యభరితమైన

వైద్య విద్య ఆన భుక్తము కోరువారికి ధాని పోషకగాని లే ఉచితముగా పంపబడును:— రాజ వైద్య సారాంశ, దేశిక ప్రభుత్వము, 20 చివరవారి, మదరాసు

చిరకాలాయనము:— ఈనూత్నము నేమి వలన అన్నము ఉచితముగాను, బిళ్లకామునకు సామ్రాజ్యము ప్రముఖ గుణమును. ముముక్షును. 20 మాత్రల డబ్బి 1-కి 1-0-0

అమృతాంజనం డిపో 6 తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు